

## VIII. Český jazyk – sloh

(středa 25. 11. 2020)

**1)** Zde máte pro kontrolu úkol z minula: (některé příklady mohou být zařazeny k více typům)

**slova citově zabarvená:** tichounký vánek, můj milý kraji, můj milovaný domeček

**metafora:** Sněžka má šedivou čepičku, oči domů, mraky zatáhly oponu, barevný koberec květin, pršelo listí

**metonymie:** uplynulo několik jar

**přirovnání:** spustila jako kolovrátek, rychlý jako blesk, vločky poletují jako motýli

**epiteton (básnický přívlastek):** pomněnkové oči, tichounký vánek, zlaté klasy, rozlitá rovina, stříbrné šplíchání vody

**personifikace:** potůček zpíval, holé paže opadaných stromů na mě mávají, stromy si šeptaly

**neobvyklá spojení slov:** zlaté klasy, rozlitá rovina, stříbrné šplíchání vody

**2)** Dnes budete mít podobný úkol, avšak obtížnější v tom, že si musíte ta básnická vyjádření sami vyhledat z textu a teprve poté roztrdit.

Můžete to udělat buď tak, že si je vyhledáte v textu a vypíšete do sešitu do jednotlivých skupin. Druhá možnost je si text vytisknout, podtrhat barevně jednotlivá básnická vyjádření a připsat vysvětlivky – která barva označuje který básnický prostředek. (pak si vlepit do sešitu) Skupiny jsou stejné jako minule – slova citově zabarvená, metafora, metonymie, přirovnání, epiteta, personifikace, neobvyklá básnická spojení.

**Stmívá se**

Západ slunce a stmívání je jednou z nejhezčích podívaných, jaké můžeme v přírodě vidět. Stačí vstát od počítače, učení, televize a vyjít ven do soumraku.

Ovane vás vlhký, teplý letní vzduch a vy uvidíte nádherný západ slunce a následné stmívání. Mocné paže přírody vás uchopí a vy musíte zůstat až do úplné tmy. Ale ještě než se úplně setmí, spatříte překrásnou scénérii. Statné duby na návsi se spolu radí v lehkých poryvech větříku, jejich listy si šeptají a topoly u rybníka se k nim hlasitě přidávají. Na jemně zčeřeně hladině rybníka si vlnky ještě na poslední chvíli, dokud je alespoň trochu vidět, hrají na babu. Vlaštovky i jiní ptáci usedají na dráty, střechy a ploty, aby si popovídali a také se pokochali stmíváním. Hříbě, které náhle vyběhlo do soumraku, na chvíli ulehá do jemné travnaté peřinky.

Celá krajina se pomalu propadne do letní noci a sametové tmy, ve které budou zářit už jen hvězdy a měsíc.

**Strašně rád pozoruji stmívání. Připadá mi to jako přechod do jiného světa, do jiné doby. Proto když se blíží soumrak, zapomeňte na vše ostatní a vydejte se ven.**

Tento úkol si přineste na hodinu příští týden, zkontrolujeme ho společně.

**3)** Připravujte si mluvní cvičení, kdo jste ještě neměli. Příští týden by jich mělo být aspoň 6, a to ti, komu jsem to napsala na chatu, případně někdo další, kdo už to chce mít za sebou.